

# Riktlinje för handläggning av dödsboärenden

<b>Beslutsdatum</b>	2023-01-24	<b>Dokumenttyp</b>	Riktlinje
<b>Beslutad av</b>	Arbetsmarknads- och socialnämnden	<b>Dokumentägare</b>	Förvaltningschef
<b>Diarienummer</b>	2022/ASN 0124	<b>Giltighetstid</b>	Tills vidare

## Innehållsförteckning

<b>1</b>	<b>Inledning .....</b>	<b>3</b>
1.1	Allmänna utgångspunkter .....	3
<b>2</b>	<b>Socialtjänstens ansvar .....</b>	<b>4</b>
2.1	Dödsboanmälan.....	4
2.1.1	Utredning inleds .....	4
2.1.2	Kostnader och skulder som beaktas vid dödsboanmälan .....	5
2.1.3	Uppgifter som ska stå i en dödsboanmälan .....	6
2.2	Dödsboförvaltning.....	6
2.2.1	Tillfällig förvaltning .....	7
2.3	Internationella dödsbon .....	9
2.4	Begravning.....	9
2.5	Ekonomiskt bistånd till begravning .....	10
<b>3</b>	<b>Formella krav på handläggningen .....</b>	<b>11</b>
3.1	Tillgänglighet och bemötande .....	12
3.2	Dokumentation .....	12
3.3	Struktur i akten och förvaring av inkomna handlingar .....	12
3.4	Sekretess .....	13
3.5	Timtaxa .....	13
<b>4</b>	<b>Lagstiftning och styrdokument .....</b>	<b>14</b>
4.1	Aktuell lagstiftning .....	14
4.2	Styrande och stödjande dokument .....	14

## 1 Inledning

I Tyresö kommun ansvarar arbetsmarknads- och socialnämnden för handläggning av dödsboärenden. Uppgiften utförs av arbetsmarknads-socialförvaltningens försörjningsenhet på delegation.<sup>1</sup>

Denna riktlinje beskriver hur dödsboärenden ska hanteras inom kommunen. Syftet med dokumentet är att ge vägledning i det praktiska arbetet och säkerställa rättssäkerhet och likabehandling vid handläggning.

Riktlinjen har utgångspunkt i de lagar samt styrande och stödjande dokument som reglerar handläggningen inom dödsboärenden, se avsnitt 4 för utförlig översikt.

### 1.1 Allmänna utgångspunkter

När en person avlider går alla personens tillgångar, avtal och skulder över till ett dödsbo. Utgångspunkten är att den avlidnes anhöriga (dödsbodelägare) ska förvalta och avveckla dödsboet samt ordna med begravning.

Dödsbodelägare kan vara efterlevande make eller maka, sambo, barn, föräldrar och personer som har fått hela eller delar av kvarlåtenskapen enligt testamente (en så kallad universell testamentstagare). Om det inte finns någon som har rätt till arvet blir Allmänna Arvsfonden dödsbodelägare.

Dödsbodelägare ansvarar för att lämna en bouppteckning till Skatteverket. Bouppteckningen är en sammanställning av den avlidnes tillgångar och skulder och ska lämnas in inom tre månader efter dödsfallet.

Socialtjänsten har ett ansvar att i vissa fall bistå dödsboet. Det kan handla om att bedöma förutsättningarna att ersätta bouppteckningen med en dödsboanmälan och därefter göra en anmälan till Skatteverket. Det kan även bli aktuellt för socialtjänsten att förvalta och avveckla dödsboet. Ibland är det även socialtjänstens uppgift att ordna med gravsättning och bevilja ekonomiskt bistånd till kostnader för begravning om dödsboets tillgångar inte är tillräckliga.

---

<sup>1</sup> Tyresö kommun (2019) *Reglemente för arbetsmarknads- och socialnämnden*, dnr 2019/KS 0173 003 samt Tyresö kommun (2022) *Delegationsordning för arbetsmarknads- och socialnämnden*, dnr 2022/ASN 0054

## 2 Socialtjänstens ansvar

Socialtjänstens ansvar gällande dödsbohandläggning består av fem ärendetyper:

- Dödsboanmälan
- Dödsboförvaltning
- Internationella dödsbon
- Begravning
- Ekonomiskt bistånd till begravningskostnader

### 2.1 Dödsboanmälan

Om den avlidnes tillgångar är begränsade kan en bouppteckning ersättas av en dödsboanmälan från socialtjänsten. Förutsättningen för en anmälan är att den avlidnes tillgångar endast täcker begravningskostnader och andra utgifter med anledning av dödsfallet samt att det inte finns någon fast egendom eller tomträtt i dödsboet. Om den avlidne var gift räknar man bland tillgångarna även med hens eventuella andel i den efterlevande makens/makans giftorättsgoods (20 kap. 8 a § första stycket ÄB).

Dödsboanmälan gäller för den ekonomiska situationen på dödsdagen och ska göras inom två månader efter dödsfallet. Socialtjänsten kan göra en dödsboanmälan även efter denna tid om den anser att det är lämpligt, annars hänvisas personen att vända sig till Skatteverket. Dödsboanmälan ska vara skriftlig och skickas till Skatteverket för förvaring (20 kap. 8 a § andra stycket ÄB).

Den kommun som är den avlidnes bosättningskommun vid dödsfallet ansvarar för att hantera dödsboanmälan<sup>2</sup>.

#### 2.1.1 Utredning inleds

En utredning om dödsboanmälan kan starta på olika sätt. Vanligtvis anmäler en delägare till socialtjänsten att det kan finnas förutsättningar för en dödsboanmälan. Socialtjänsten är då skyldig att göra en utredning.

Det ska inte behövas någon större utredning för att konstatera att det finns förutsättningar för en dödsboanmälan. Om det är tveksamt eller om utredningen blir komplicerad bör anhöriga uppmanas att göra en bouppteckning. Det kan till exempel vara aktuellt om värderingsfrågorna är komplicerade, om efterlevande makes tillgångar och ekonomiska förhållanden skiljer sig mycket från den avlidnes och om det finns äktenskapsförord eller testamente.

---

<sup>2</sup> Läs mer om ansvarsfördelning mellan kommunerna i Socialstyrelsens handbok Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten, del 3.

Socialtjänsten kan också göra en dödsboanmälan på eget initiativ till exempel om socialtjänsten under tillfällig förvaltning av ett dödsbo finner att det finns förutsättningar för en anmälan.

### **Boutredning**

När ett ärende om dödsboanmälan kommer in behöver uppgifter hämtas in om den avlidnes situation, den som gör anmälan och vilka som är dödsbodelägare.

Om socialtjänsten bedömer att förutsättningar finns för dödsboanmälan, är huvudregeln att socialtjänsten tillsammans med anhörig gör ett hembesök i den avlidnes bostad.

Vid hembesöket ska socialtjänsten:

- besikta egendomen och ta del av handlingar som rör förhållandena i boet
- gå igenom dödsboets tillgångar och skulder. Boets värde värderas genom att anhöriga inkommer med kvitton/värderingar eller genom en värderingsman.

### **Tillgångarnas värde**

Tillgångarna ska värderas enligt Skatteverkets regler om bouppteckning. Det är det sammanlagda värdet av tillgångarna som gäller, avdrag för skulder får inte göras.<sup>3</sup>

#### **2.1.2 Kostnader och skulder som beaktas vid dödsboanmälan**

När boutredning och värdering av tillgångarna har gjorts, jämförs det sammanlagda värdet med kostnaderna för begravning och andra utgifter med anledning av dödsfallet.

Följande kostnader ingår i beräkningen:

- Begravningskostnader (faktura från begravningsbyrå).
- Gravsten och eventuell inskription.
- Dödsannons.
- Kostnader för att omhänderta och avveckla den avlidnes bo. Detta rör kostnader för att tömma boet och för hyresavgift under kortare uppsägningstid.
- Förtäring vid begravning.
- Sorgkläder åt den som var beroende av den avlidnes försörjning.
- Uppskattad bouppteckningskostnad motsvarande skäligt arvode för bouppteckningsförrättare och värderingsmän.

---

<sup>3</sup> Se vidare [handledning vid bouppteckningsärenden m.m. 2013 \(SKV 460\)](#)

Exempel på kostnader som inte beaktas vid beräkningen:

- Skulder i form av räkningar för el, telefon, hemförsäkring m.m.
- Kostnader för framtida vård av grav.
- Oskäligen utgifter för begravning, förtäring, avveckling m.m.
- Kostnader för städning av bostaden.<sup>4</sup>

En dödsboanmälan är inte liktydig med att det finns förutsättningar att bevilja ekonomiskt bistånd till begravningskostnad. Det kan finnas kvar tillgångar i boet när begravningskostnader, avvecklingskostnader och socialtjänstens ersättning ur dödsboet för förvaltningskostnader är betalda eftersom beräkningen utgår från en fiktiv bouppteckningskostnad.

### 2.1.3 Uppgifter som ska stå i en dödsboanmälan

Socialtjänsten ska göra en skriftlig dödsanmälan på avsedd blankett till Skatteverket. Anmälan ska innehålla den avlidnes namn, personnummer, adress och dödsdag.

I en dödsboanmälan ska även dödsbodelägares namn och bostadsadress anges om socialtjänsten kan ta fram dessa uppgifter utan att det tar för lång tid (20 kap. 8 § andra stycket ÄB). Om handläggaren misstänker att delägarförteckningen inte är fullständig ska det antecknas. Dödsfallsintyg med släktutredning ska alltid begäras in från Skatteverket.

Dödsboanmälan görs inom två månader efter dödsdagen och förvaras hos Skatteverket. Skatteverket granskar anmälan i formellt avseende, men utreder inte riktigheten i socialnämndens bedömning.

## 2.2 Dödsboförvaltning

Socialtjänsten är ansvarig för att tillfälligt förvalta dödsboet om det saknas delägare som kan ta hand om det. Socialtjänsten ska förvalta dödsboet till dess att dödsbodelägare har hittats och tagit över förvaltningen (18 kap. 2 § ÄB).

Det är den avlidnes bosättningskommun som ansvarar för dödsboförvaltningen<sup>5</sup>. Socialtjänsten ska då göra de inledande åtgärder som annars är en plikt för dödsbodelägare och efterlevande make som inte är delägare. För de kostnader som uppstår i samband med detta har kommunen

---

<sup>4</sup> Beträffande skälig kostnad för begravning, se Socialstyrelsens handbok Ekonomiskt bistånd.

<sup>5</sup> Enligt förarbetena till ärvdabalken ska den kommun som haft huvudansvaret för den avlidnes sociala omvårdnad i livstiden även hantera den tillfälliga dödsboförvaltningen. Huvudansvaret för levande persons sociala omvårdnad ligger på bosättningskommunen. Definition av bosättningskommun regleras i 2 a kap. 3 § SoL.

rätt till ersättning av dödsboet och därmed ska tidsåtgången dokumenteras, se avsnitt 3.5 om timtaxa.

För att så snart som möjligt kunna överlämna förvaltningen till dödsbodelägare ska socialtjänsten omgående utreda vem som är dödsbodelägare och därmed kunna avsluta den tillfälliga förvaltningen.

### **2.2.1 Tillfällig förvaltning**

När socialtjänsten tillfälligt förvaltar ett dödsbo är utgångspunkten att förvaltningen ska vara kortvarig och så snart som möjligt lämnas över till dödsbodelägare. Nedan beskrivs de delar som omfattas i den tillfälliga förvaltningen.

#### **Efterforskning av dödsbodelägare**

Socialtjänsten ska starta efterforskningen av dödsbodelägare så snart som möjligt. Dödsfallsintyg med släktutredning beställs från Skatteverket. Om det saknas uppgifter om dödsbodelägare ska efterforskning genom bouppteckning ske hos exempelvis Skatteverket, landsarkiv/stadsarkiv, ambassader, konsulat eller genom förfrågan hos andra närstående till den avlidne.

När dödsbodelägare har hittats ska dessa så snart som möjligt underrättas om dödsfallet. Handläggaren bör som huvudregel lämna över till polis, präst eller sjukvårdspersonal att lämna ett dödsbud. Den som lämnat dödsbudet kan därefter hänvisa den anhörige att ta kontakt med socialtjänsten.

#### **Bevarande av egendom**

Socialtjänstens tillfälliga förvaltning ska vara av konserverande art. Det betyder att egendomen inte får avyttras eller förändras på annat sätt än vad som är nödvändigt för att bevara egendomens värde. Socialtjänsten ska bevaka både dödsbodelägarers och borgenärernas intressen samt framtida verkställighet av testamente.

Vid den tillfälliga förvaltningen genomförs ett hembesök i den avlidnes bostad i syfte att inventera egendomen. Två handläggare ska närvara vid hembesöket. Särskilt efterforskas testamente, försäkringsbrev, värdepapper, kontanta medel, deklARATION och övrigt som kan ha betydelse för den fortsatta handläggningen. Vid hembesöket upprättas ett protokoll. Det är viktigt att protokollföra vad som finns i boet, vad som tagits med från boet och vilka som deltagit vid hembesöket. Protokollet ska undertecknas av närvarande tjänstepersoner.

Om det kan bli aktuellt med dödsboanmälan görs samtidigt en värdering av lösöret under hembesöket som också noteras i protokollet.

För att bevaka dödsbodelägars intressen kan det under den tillfälliga förvaltningen vara nödvändigt att ha kontakt med olika aktörer, såsom fordringsägare eller andra intressenter för att informera om dödsfallet. Uppgifter hämtas in för att avsluta exempelvis abonnemang och autogiron. Om hemförsäkring saknas ska socialtjänsten bedöma om det finns behov att teckna en sådan.

### **Ordna med begravning**

Se avsnitt 2.4 om begravning.

### **Bouppteckning och dödsboanmälan**

Om den tillfälliga förvaltningen inte avslutats efter tre månader från dödsfallet och det finns tillgångar i boet, ska socialtjänsten ordna med bouppteckning (20 kap. 2 § andra stycket ÄB).

I första hand begär socialtjänsten anstånd hos Skatteverket med bouppteckningsförrättningen. Om dödsbodelägarer inte kommer överens eller av annan anledning inte vill förvalta dödsboet ska de informeras om möjligheten att hos tingsrätten begära om en boutredningsman. Det räcker med en delägars begäran för att en boutredningsman ska utses (19 kap. 1 § ÄB).

En boutredningsman ansvarar för att ta hand om all egendom som tillhör dödsboet och sköter förvaltningen i stället för dödsbodelägaren. Ansökan om boutredningsman är förenad med en ansökningsavgift och boutredningsmannens ersättning tas ur dödsboet. Om en begäran om boutredningsman görs ska socialtjänsten lämna över förvaltning och avveckling till dödsbodelägarer. Om en sådan begäran däremot inte görs ska socialtjänsten ordna med bouppteckning. Bouppteckningen kan ersättas med en dödsboanmälan om socialtjänsten bedömer att det finns förutsättningar för det.

### **Ekonomisk hantering**

Under den tillfälliga förvaltningen kan ekonomisk hantering av dödsboets tillgångar förekomma. Utgångspunkten ska vara att bevara dödsboets värde, förvalta egendom och vidta åtgärder som inte tål att skjutas upp.

### **Avsluta den tillfälliga förvaltningen**

Den tillfälliga förvaltningen kan avslutas på flera sätt.

#### *Dödsbodelägarer bittas – förvaltningen lämnas över till dödsbodelägarer*

Förvaltningen av dödsboet ska omedelbart lämnas över till dödsbodelägarerna när socialtjänsten får kontakt med dödsbodelägarer, efterlevande make/maka som kan fullgöra de uppgifter som följer av 18 kap. 2 § första stycket ÄB.

Därefter är det dödsbodelägaren som förvaltar boet och ser till att bouppteckning och avveckling sker.



*Dödsbodelägare saknas - anmälan till Allmänna Arvsfonden*

Om det saknas arvingar ärver Allmänna arvsfonden och blir enda dödsbodelägare. Socialtjänsten ska omgående göra en anmälan till Kammarkollegiet, som utser en god man att företräda fonden vid bouppteckningen. (17 § lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden)

*Ingen dödsbodelägare hittas, men kan finnas - anmälan om god man*

Socialtjänsten ska göra anmälan om god man hos överförmyndaren, om det vid ett dödsfall inte kan utredas om den avlidne har efterlämnat någon arvinge eller om arvinge finns men personuppgifter saknas. Det kan därmed finnas anledning att den okände arvingens rätt och lott i dödsboet bevakas. (18 kap. 2 § ÄB och 11 kap. 3 § FB)

*Dödsbodelägare agerar inte*

Om det finns dödsbodelägare som inte tar ansvar för förvaltning och avveckling av dödsboet ska socialtjänsten ordna med bouppteckning. Se avsnitt ovan om bouppteckning och dödsboanmälan.

## 2.3 Internationella dödsbon

När en person som inte har sin hemvist i Sverige avlider och lämnar efter sig egendom, ska dödsfallet anmälas till socialtjänsten. Anmälan görs av den som har egendomen i sin vård eller någon annan som är närmast att göra anmälan.

Det är den kommun där egendomen finns som ansvarar för handläggningen. I de fall det rör tillgångar som finns på ett bankkonto, är det avgörande var kontoförande bankkontor ligger, oavsett var den avlidne har vistats.

Socialtjänsten har då ansvaret att överlämna egendomen till den som har laglig rätt att ta emot den (2 kap 5 § lag (2015:417) om arv i internationella situationer).

Om egendomen har ett mindre värde kan socialtjänsten överlämna den till någon närstående till den avlidne eller till utlandsmyndigheten för den stat som den avlidne var medborgare i.

Om egendomen har ett värde ska socialtjänsten i första hand överlämna den till den som är behörig att ta emot den. Om detta inte går ska socialtjänsten anmäla dödsfallet till tingsrätten.

## 2.4 Begravning

Huvudregeln är att den avlidne ska kremas eller gravsättas senast en månad efter dödsfallet. Om det inte görs inom föreskriven tid, ska Skatteverket

undersöka varför det inte har skett och underrätta kommunen (5 kap. 10 § BegrL).

Om den avlidne saknar anhöriga som ordnar med en begravning (även utav ovilja/oförmåga), ansvarar kommunen för att ordna med gravsättning. Det är folkbokföringskommunen som ansvarar för gravsättningen eller om den avlidne inte har varit folkbokförd i Sverige, den kommun där dödsfallet inträffade (5 kap. 2 § BegrL).

Om en annan kommun än folkbokföringskommunen är ansvarig för den tillfälliga dödsboförvaltningen är den kommunen ansvarig även för gravsättningen.

Kommunens uppgift är att bestämma om begravningen och beställa den hos en begravningsbyrå. Kommunen har rätt till ersättning av dödsboet för kostnader i samband med begravningen, se avsnitt 3.5 om timtaxa.

I de fall den avlidnes sista vilja om jordbegravning eller kremation förblir okänd, bedöms i varje enskilt ärende om det ska beställas jordbegravning eller kremation. Som riktvärde för begravningskostnaden utgår kommunen från Socialstyrelsens allmänna råd om ett halvt prisbasbelopp<sup>6</sup>.

## 2.5 Ekonomiskt bistånd till begravning

Socialtjänsten kan bevilja ekonomiskt bistånd till begravning om det saknas tillgångar i dödsboet eller att kostnaderna inte kan bekostas genom försörjningsskyldigas inkomster och tillgångar. Försörjningsskyldiga är föräldrar, makar eller efterlevande partners.<sup>7</sup> (4 kap. 1 § SoL)

Huvudregeln är att bosättningskommunen ansvarar för handläggning av begravningskostnader (2 a kap. 2-5 §§ SoL). I de fall det inte går att fastställa bosättningskommun är det vistelsekommunen som är ansvarig.

Mer information om ekonomiskt bistånd till begravning och återkrav av biståndet finns i Tyresö kommuns riktlinjer för ekonomiskt bistånd samt Socialstyrelsens handläggning och dokumentation.

---

<sup>6</sup> Socialstyrelsens handbok Ekonomiskt bistånd

<sup>7</sup> Socialstyrelsens handbok Ekonomiskt bistånd

### **3 Formella krav på handläggningen**

Eftersom dödsbohandläggningen innehåller olika slag av arbetsuppgifter och beslut som styrs av olika författningar skiljer sig handläggningsreglerna för de olika åtgärderna.

#### **Dödsboanmälan, dödsboförvaltning och gravsättning**

Handläggning av en dödsboanmälan ska betraktas som ärendehandläggning och beslutsfattande och utgör myndighetsutövning. Även själva dödsboförvaltningen ska betraktas som ärendehandläggning och beslutsfattande. Det senare av följande skäl. När en anmälan om dödsboförvaltning kommer in till socialtjänsten kan det inte med säkerhet fastställas vilka åtgärder eller beslut som kommer att fattas i samband med förvaltningen. Först efter utredning av boet kan handläggaren avgöra om exempelvis förutsättningarna för dödsboanmälan är uppfyllda. Dödsboförvaltningen och handläggningen av en dödsboanmälan kan i dessa fall betraktas som en enda process, ett ärende, som kan mynna ut i olika typer av beslut. Enligt ärvdabalkens bestämmelser är det socialnämnden som åläggs en rad åtgärder. Handläggning av dödsboanmälan och dödsboförvaltning utgör därmed socialtjänst, varför bland annat socialtjänstlagens handläggningsregler blir tillämpliga. Eftersom socialtjänstlagen hänvisar till flera bestämmelser i förvaltningslagen ska även vissa regler i denna lag tillämpas.

Om den avlidne inte efterlämnar någon som ordnar med gravsättningen, ska den ordnas av den kommun där den avlidne senast var folkbokförd.

Gravsättning räknas inte som myndighetsutövning men socialtjänstens handläggningsregler kan ändå tillämpas.

Besluten gällande dödsboanmälan, dödsboförvaltning samt gravsättning kan överklagas genom laglighetsprövning (13 kap. KL).

#### **Ekonomiskt bistånd till begravningskostnader**

För handläggning av ärenden om ekonomiskt bistånd till begravningskostnader gäller samma regler som för alla andra biståndsärenden. Det rör sig om ärendehandläggning och myndighetsutövning i förvaltningslagens mening. Socialtjänstlagen, sekretesslagen och förvaltningslagens regler blir då tillämpliga fullt ut och beslutet kan överklagas genom förvaltningsbesvär.

#### **Dödsbohandläggning som utförs av privata utförare**

Vid tillfällen kan det finnas behov av att använda sig av privata utförare vid dödsbohandläggning. Det rör sig då om att anlita uppdragstagare eller att träffa ett avtal med ett bolag om att ställa en viss utredare till nämndens förfogande. Uppdragstagaren omfattas då av de rättssäkerhetsregler som gäller för anställda, exempelvis sekretesslagens och förvaltningslagens regler. Personen kan utföra alla typer av uppgifter förutom beslutsfattande då delegation enligt kommunallagen endast kan ske till utskott, förtroendevald eller tjänsteperson.

### 3.1 Tillgänglighet och bemötande

Frågor om tillgänglighet och bemötande är särskilt viktiga att uppmärksamma. Det kan ha avgörande betydelse för dödsbodelägars möjlighet att komma till tals och utöva inflytande i handlägningsprocessen och även för kvaliteten av handläggningen. De som är i kontakt med socialtjänsten ska få ett gott bemötande.

Bemötandet kan behöva anpassas med hänsyn till dödsbodelägars förutsättningar, exempelvis utifrån olika funktionsnedsättningar eller behov av språktolk/teckentolk. Det kan också handla om att det finns hinder i den fysiska miljön som måste avhjälpas. Det är viktigt att handläggaren utgår från varje persons förutsättningar.

Information som ges ska vara tydlig, lätt att förstå och tillgänglig för så många som möjligt. Information som riktar sig till särskilda grupper, som personer som inte behärskar svenska språket eller har en funktionsnedsättning, ska vara anpassade efter deras förutsättningar och tolk ska användas vid behov. Tydlig information ska lämnas om handlägningsprocessen och de kontroller som görs.

### 3.2 Dokumentation

Socialtjänsten ska dokumentera handläggning och genomförande. All dokumentation förs i verksamhetssystemet och dödsboet ska hållas underrättat om den dokumentation som förs och rätten att ta del av den. Om dödsboet anser att någon uppgift är oriktig ska detta antecknas. Det är viktigt att dokumentationen förs på ett sådant sätt att den är lätt att förstå. Förkortningar och liknande är därför olämpligt.

Dokumentationen ska omfatta dels den aktuella situationen, dels på vilket sätt utredningen gjorts, till exempel hur uppgifterna hämtats in. Av dokumentationen ska det framgå hur ärendet fortlöper, hur besluten genomförs samt att den ska vara saklig, objektiv och utformas med respekt för den enskilde. Dokumentationsskyldigheten är en fråga om rättssäkerhet.<sup>8</sup>

### 3.3 Struktur i akten och förvaring av inkomna handlingar

För att underlätta arbetet bör det finnas en logisk och gemensam ordning för förvaring av handlingar i personakten. Det ska gå snabbt och enkelt att hitta relevanta dokument i personakten. Upplägget ska även underlätta aktvård och gallring. Inkomna handlingar ska som regel inte rensas. Dubbletter, journalanteckningar eller andra dokument som återfinns i original i databasen

---

<sup>8</sup> Socialstyrelsens handbok Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten.

kan rensas men däremot inte dokument som kräver underskrift för att bli original.<sup>9</sup>

### **3.4 Sekretess**

Kommunens uppgifter om dödsboanmälan och dödsboförvaltning är att betrakta som socialtjänst och därmed gäller bestämmelserna i 26 kap. offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Det innebär att sekretess är huvudregel för alla uppgifter. Uppgifter kan i princip endast lämnas ut med stöd av lag, vid samtycke eller om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider men. Inför utlämnande av en uppgift ska socialtjänsten alltid pröva om det föreligger sekretess eller inte.

### **3.5 Timtixa**

Kommunen har rätt att ta ut ersättning av dödsboet för sina kostnader för dödsboförvaltning och åtgärder enligt begravningslagen (18 kap. 2 § ÄB och 5 kap. 2 § BegrL). Ersättningen ska motsvara kommunens självkostnad.

Kommunfullmäktige har beslutat att från och med 1 januari 2023 är timtaxan 0,83 procent av prisbasbeloppet och regleras årligen<sup>10</sup>.

---

<sup>9</sup> Ibid samt i arbetsmarknads- och socialnämndens informationshanteringsplan.

<sup>10</sup> Protokollsutdrag från Tyresö kommunfullmäktige 2022-06-21 § 54 *Taxa för provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning*, dnr 2022/ASN 0057 52.

## 4 Lagstiftning och styrdokument

Nedan följer en lista av de lagar och styrande och stödjande dokument som handläggningen av dödsboärenden omfattas av.

### 4.1 Aktuell lagstiftning

De lagar som främst reglerar verksamheten är:

- Begravningslag (1990:1144)
- Förvaltningslag (2017:900)
- Lag (2015:417) om arv i internationella situationer
- Lag (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- Socialtjänstlag (2001:453)
- Ärvdabalk (1958:637)

Dessutom omfattas regler i:

- Förmånsrättslag (1970:979)
- Föräldrabalk (1949:381)
- Jordabalk (1970:994)
- Kommunallag (2017:725)
- Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
- Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
- Sambolag (2003:376)
- Äktenskapsbalk (1987:230)

### 4.2 Styrande och stödjande dokument

#### Lokala

- Delegationsordning för arbetsmarknads- och socialnämnden, dnr 2022/ASN 0054
- Reglemente för arbetsmarknads- och socialnämnden, dnr 2019/KS 0173 003
- Riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ekonomiskt bistånd, dnr 2019/ASN 0064 003
- Överenskommelse om ärendehantering avseende hemlösa personer mellan kommunerna i Stockholms län

#### Nationella

- SKV 460 Handledning för bouppteckningsärenden m.m. 2013

Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter, handböcker och vägledningar som reglerar handläggning inom socialtjänstens verksamheter:

- SOSFS 2013:1 Allmänna råd om Ekonomiskt bistånd. Tillhörande handbok *Ekonomiskt bistånd* – Handbok för socialtjänsten (2021).
- SOSFS 2014:5 Dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS. Tillhörande handbok *Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten* (2015).
- SOSFS 2011:9 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Tillhörande handbok *Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete* – Handbok för tillämpningen av föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (2012).
- Vägledning för socialtjänsten i arbetet med EU/EES-medborgare (2020)